

De Raad der gemeente Zundert;

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders
dier gemeente dd. 3 januari 1962;

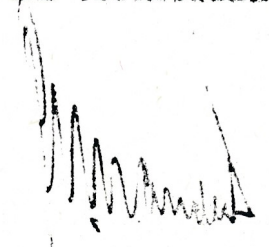
b e s l u i t :

- I. in te stellen een vlag voor de gemeente Zundert volgens het bij dit besluit behorend model;
- II. vast te stellen de navolgende omschrijving van deze vlag :
" Vierkant, bestaande uit een blauw veld waarop een uit de rechter- en linkerbenenhoek uitopringend gele keper is aangebracht, waarvan de bovenzijde tot $\frac{5}{6}$ van de totale hoogte van de vlag reikt "

Aldus vastgesteld in de openbare
vergadering van 25 januari 1962

DE RAAD VOORZIEKEND,

DE VOORZITTER,

DE SECRETARIS,

X. Gemeentewapen van

VANWEGE DEN K

De Hooge Raad van
aan denzelfden ver
bruary 1816, beves
bergen ingevolge
bezit van het navo
zijnde van lazuur,
en chef van twee
goud.

Gedaa

IX. Gemeentevlag van Zundert.

DE RAAD DER GEMEENTE ZUNDERT;

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders dier
gemeente d.d. 3 januari 1962;

besluit:

- I. in te stellen een vlag voor de gemeente Zundert vol-
gens het bij dit besluit behorend model;
- II. vast te stellen de navolgende omschrijving van deze
vlag: „Vierkant, bestaande uit een blauw veld, waarop
een uit de rechter- en linkerbenedenhoek uitspringende
keper is aangebracht, waarvan de bovenzijde tot $\frac{5}{6}$
van de totale hoogte van de vlag reikt”.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van 25 januari 1962.

XI. Gemeentevlag van

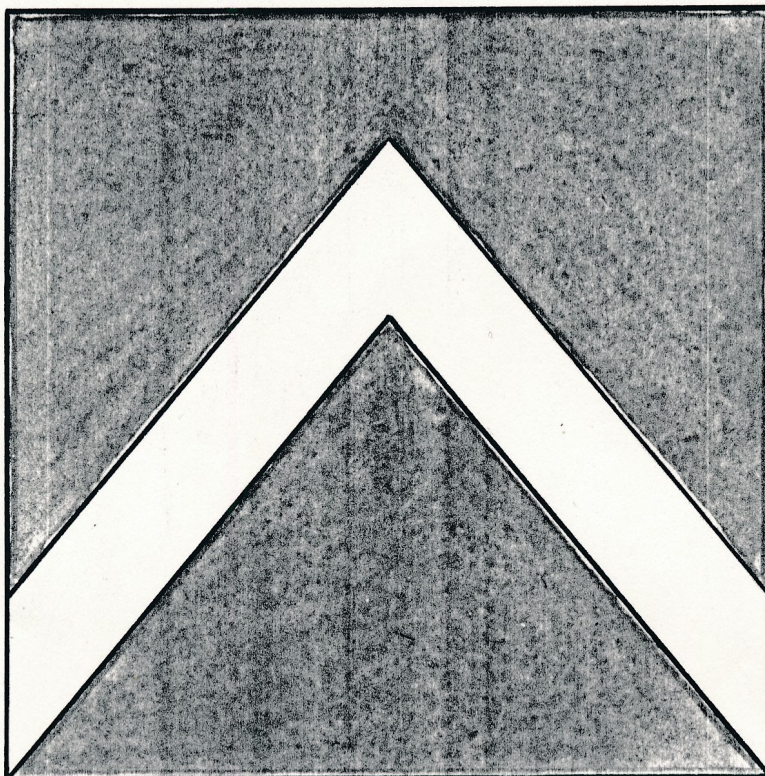
DE RAAD DER G

Overwegende dat
principe werd be
vlag;

Gelet op artikel
besluit:

de beschrijving v
te stellen als vo
van groen, reike
met op het mic
witte lelie”.

Aldus
van 2

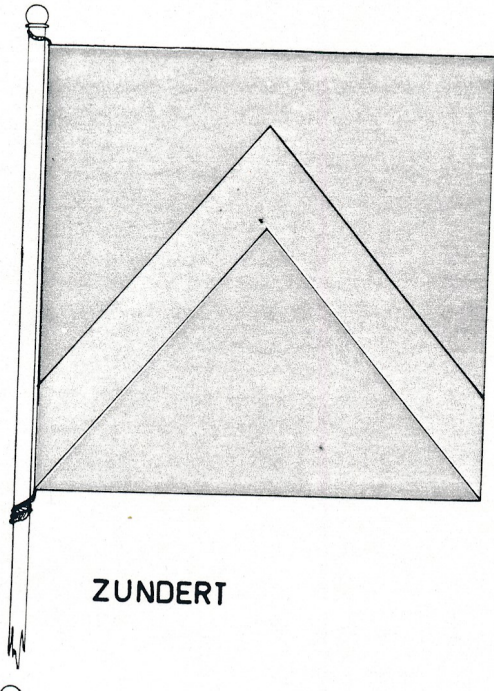

Omschrijving: blauw, waarop een uit de rechter- en linker-benedenhoek uitspringende gele keper is aangebracht, waarvan de bovenzijde tot $\frac{5}{6}$ van de totale hoogte van de vlag reikt. (vierkant)

Raadsbesluit: 25 januari 1962.

Advies H.R.v.A.: 22 december 1961, nr. 224/103.

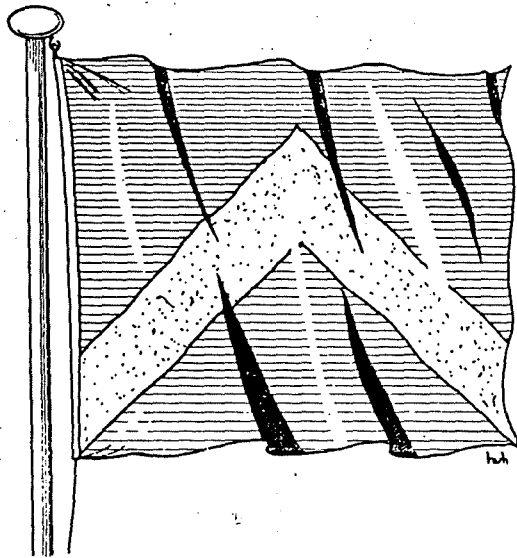
E. 1970

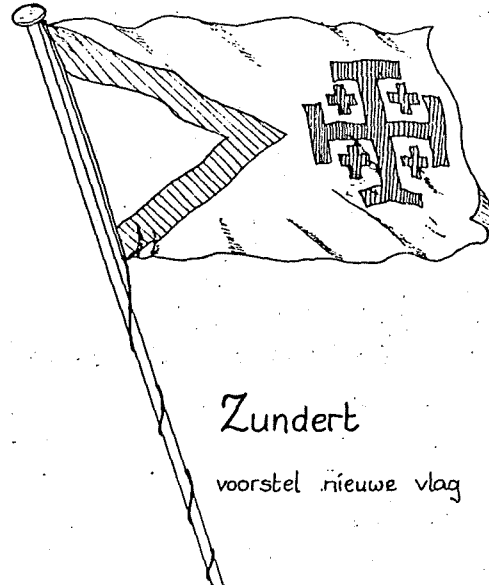
ZUNDERT

ZUNDERT HEEFT AL 25 JAAR VERKEERDE VLAG

Zundert

 geel blauw

Zundert

voorstel nieuwe vlag

 wit rood groen

De gemeentevlag van Zundert bestaat deze maand een kwart eeuw. De vierkante, blauwe vlag met daarop een naar boven wijzende gele keper werd vastgesteld in de raadsvergadering van 25 januari 1962. Hoewel de vlag historisch gezien een fout beeld laat zien, behoort ze tot de Zundertse gemeentesymbolen. Na de Tweede Wereldoorlog ontdekten provincies en gemeenten dat ze door middel van eigen vlaggen hun identiteit en onafhankelijkheid konden laten zien. Eerst gingen alle provincies ertoe over vlaggen vast te stellen. Voor Noord-Brabant was de keuze niet zo moeilijk. De rood-witte blokkenvlag was al bekend aan het begin van de achttiende eeuw.

Provinciale Staten namen in 1959 het besluit deze vlag tot provincievlag te verheffen.

Aangemoedigd door de provincies gingen ook veel gemeenten ertoe over eigen vlaggen vast te stellen. Wil een vlag het symbool van een gemeenschap zijn, moeten daarin plaatselijke symbolen voorkomen. Meestal worden die gehaald uit het gemeentewapen. Deze procedure werd ook in Zundert gevolgd. Het gevolg daarvan is dat Zundert een verkeerde vlag kreeg.

Het huidige gemeentewapen van Zundert werd op 16 juli 1817 „bevestigd” door de Hoge Raad van Adel. De term „bevestigd” duidt erop dat het wapen vóór die tijd ook al in

gebruik was. Toen het Zundertse gemeentebestuur in het begin van de vorige eeuw om die bevestiging vroeg, was het echter de juiste kleuren vergeten. De Hoge Raad van Adel kleurde het wapen daarom zelf in. Dat werd ook gedaan bij de andere gemeenten die hun wapenkleuren waren vergeten. De Hoge Raad van Adel nam de kleuren uit het Nederlandse staatswapen. Dat heeft een blauw veld met daarop een gele leeuw.

Jerusalemkruis

Op het Zundertse wapen dat door twee leeuwen wordt vastgehouden, staat een gele keper. Aan de bovenkant van het wapen staat in elke hoek één lelie. Onder de keper staat

een geel Jerusalemkruis. Dat is een groot kruis met afgeplatte armen. In elk van de vier hoeken staat een kleinere uitvoering van dat kruis.

Burgemeente Rijsbergen heeft lange tijd een soortgelijk wapen gevoerd. Op de plaats van het Jerusalemkruis had Rijsbergen echter

een derde lelie. De gelijkens is niet toevallig, want de geschiedenis van beide plaatsen is nauw met elkaar verweven. Nadat Rijsbergen de juiste kleuren had herontdekt, werd het wapen in november 1985 aangepast. Zundert heeft een dertigjarige wapenverbetering nog niet doorgevoerd.

Volgens wapenkundige W.A. van Ham uit Bergen op Zoom zou een dergelijke wapenverandering op zijn plaats zijn. Van Ham: „Beide wapens zijn gebaseerd op het wapen van Aerschot-Schoonhoven: in rood drie zilveren lilies. Dit geslacht „Van Aerschot-Schoonhoven bezat aan het einde van de vijftiende eeuw Zundert-Hertog. Over het Schoonhoven-wapen heen staat in beide wapens een groene keper. Deze zal ontleend zijn aan het wapen van de abdij Tongerlo, die in goud drie rode kepers voerde. Op het reeds rode veld van het Schoonhoven-wapen moest de kleur van de keper vanzelfsprekend veranderd worden. De abdij van Tongerlo bezat de patronaatsrechten en de tienden van Klein-Zundert”.

Van Ham vermoedt dat de vijf kruisjes de dorpen en kwartieren van het zeventiende eeuwse Zundert voorstellen. Dit waren: Groot-Zundert, Klein-Zundert, Wernhout en Hulsdonk.

Oude kleuren

De juiste wapenkleuren waren bekend toen Zundert 25 jaar geleden een eigen vlag wilde hebben. De eerder deze maand overleden streekarchivaris A. Delahaye van het Streekarchief Nassau-Brabant maakte een ontwerp in de juiste, oude kleuren.

Het gemeentebestuur gaf echter de voorkeur aan een vlaggevoorstel van de Hoge Raad van Adel in Den Haag. Dit adellijk college adviseert

provincies en gemeenten op het gebied van wapens en vlaggen. De Hoge Raad van Adel vond een vierkante, blauwe vlag met een gele keper het meest geschikt voor Zundert. In feite is het vlaggebeeld hetzelfde als het wapenbeeld, echter zonder lilies en het Jerusalemkruis.

De gemeenteraad had met de vierkante vlag geen moeite. In de raadszitting van donderdag 25 januari 1962 werd de vlag vastgesteld. In het raadsbesluit werd de gemeentevlag omschreven als: „Vierkant, bestaande uit een blauw veld waarop een uit de rechter- en linkerbenenhoek uitspringende gele keper is aangebracht, waarvan de bovenzijde tot 5/6 van de totale hoogte van de vlag reikt”.

De wapen- en vlaggenkundige Van Ham uit Bergen op Zoom die vorig jaar een boek schreef over de Brabantse wapens en vlaggen, zou het liefst zien dat Zundert een wapen en een vlag kreeg in de juiste, historische kleuren. Hij heeft al een voorstel voor het wapen naar het gemeentebestuur gestuurd. Hij heeft ook zijn ideeën over een fleurige Zundertse vlag. Van Ham: „Het mooiste is een Zundertse valg die een beetje op die van Rijsbergen lijkt. Ik zou een wit veld nemen met daarop een groene keper. In het uitwaaiende deel zou ik een rood Jerusalemkruis zetten. Wit, groen en rood zijn immers de juiste Zundertse kleuren”.

Modderschuit

De vlag die Van Ham voorstelt, is een stuk fleuriger en levendiger dan het gemeentelijk dundoek dat nu wordt gebruikt. Een vlag die een ouderwets model en verkeerde kleuren heeft, pas beter op een modderschuit. Zundert verdient een vlag in de eigen kleuren en die kan worden uitgestoken als Zundert als gemeente naar buiten treedt.

Jos Poels

Voorstel van Burgemeester en Wethouders
tot het instellen van een gemeentevlag.

Aan de Raad,

Reeds enige tijd bestaat het plan een gemeentevlag in te stellen. Steeds meer gemeenten gaan hiertoe over om bij voorkomende gelegenheden welke uitsluitend of hoofdzakelijk de gemeente betreffen, meer luister te kunnen bijzetten aan eventuele plechtigheden .

De Hoge Raad van Adel heeft ons bij brief van 22 december 1961 no. 224/103 over het ontwerp van de vlag geadviseerd.

De door ons gedachte vlag is vierkant, en bestaat uit een blauw veld waarop een uit de rechter- en linker- benedenhoek uitspringende, gele keper is aangebracht, waarvan de bovenzijde tot $\frac{5}{6}$ van de totale hoogte van de vlag reikt.

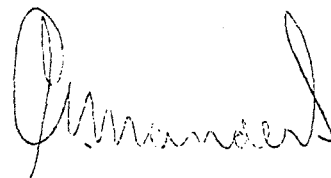
De Commissie van Uitbreiding, Groei en Ontwikkeling heeft zich met een en ander akkoord verklaard.

Wij verzoeken U beleefd, het ontwerp-besluit dat met bijbehorende stukken in het agenda- dossier ter inzage ligt, vast te stellen.

Zundert, 3 januari 1962

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN ZUNDERT,

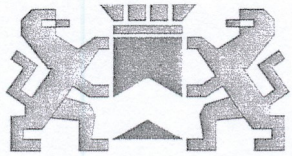
DE BURGEMEESTER,

DE SEKRETARIS,

B/Kr.

G E M E E N T E
Z U N D E R T

bestaande uit de kerkdorpen :
Achtmaal, Klein Zundert, Rijsbergen, Wernhout, Zundert

De raad der gemeente Zundert:

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28 mei 1999;

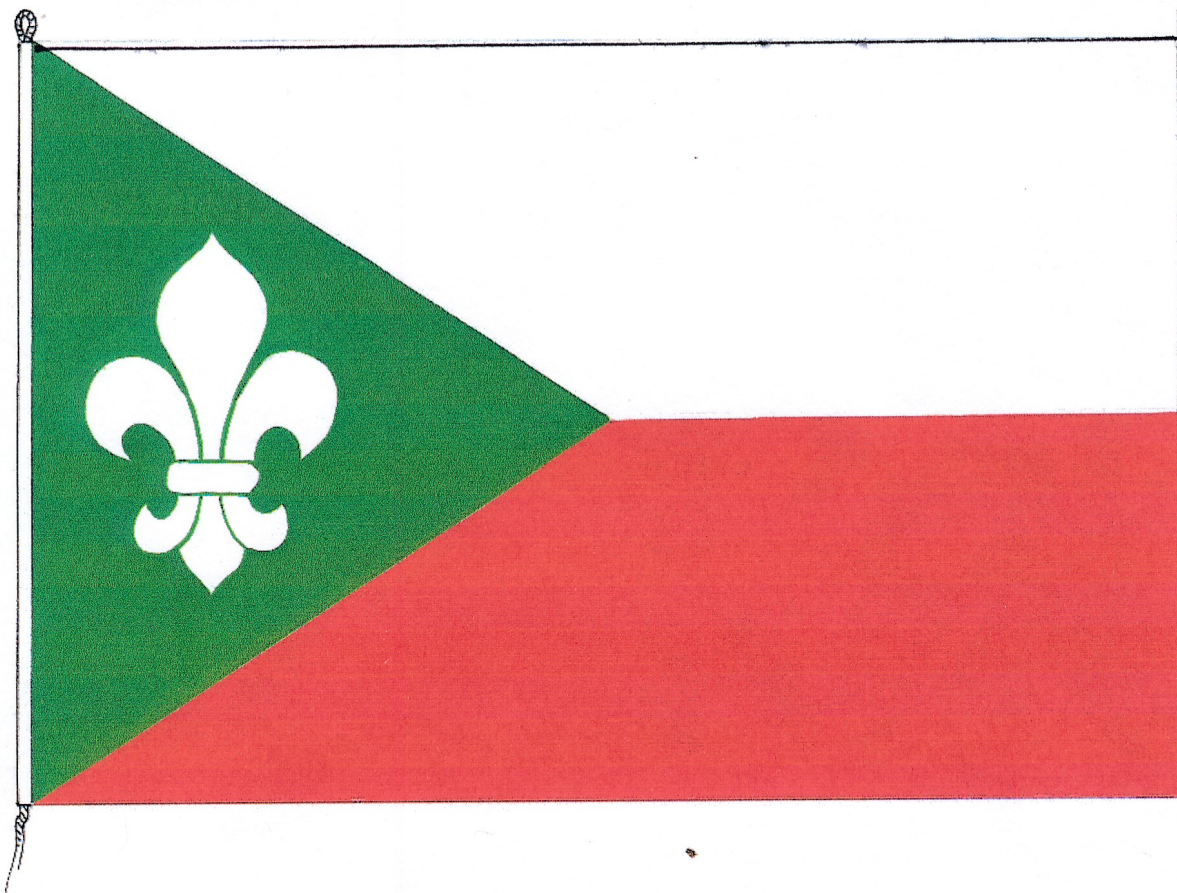
gehoord het advies van de commissie Algemeen Bestuur d.d. 25 mei 1999;

gezien de adviezen van de Hoge Raad van Adel inzake de keuze van een nieuw gemeentewapen en een nieuwe gemeentevlag;

b e s l u i t :

1. over te gaan tot het invoeren van een nieuw gemeentewapen, waarvan de omschrijving luidt: "in zilver een keper van sinopel, vergezeld boven van twee lelies en beneden van een Jeruzalemskruis, alles van keel. Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee maal drie parels en gehouden door twee leeuwen van goud, getongd en genageld van keel";
2. over te gaan tot het invoeren van een nieuwe gemeentevlag, waarvan de omschrijving luidt: "twee banen, wit en rood, met een groene broeking-driehoek, waarvan de punt reikt tot 1/2 van de lengte van de vlag, waarop een witte lelie, waarvan de hoogte gelijk is aan 1/2 van de hoogte van de vlag".

Aldus vastgesteld in zijn openbare
vergadering d.d. 8 juni 1999
de raad voornoemd,
de secretaris, de voorzitter,

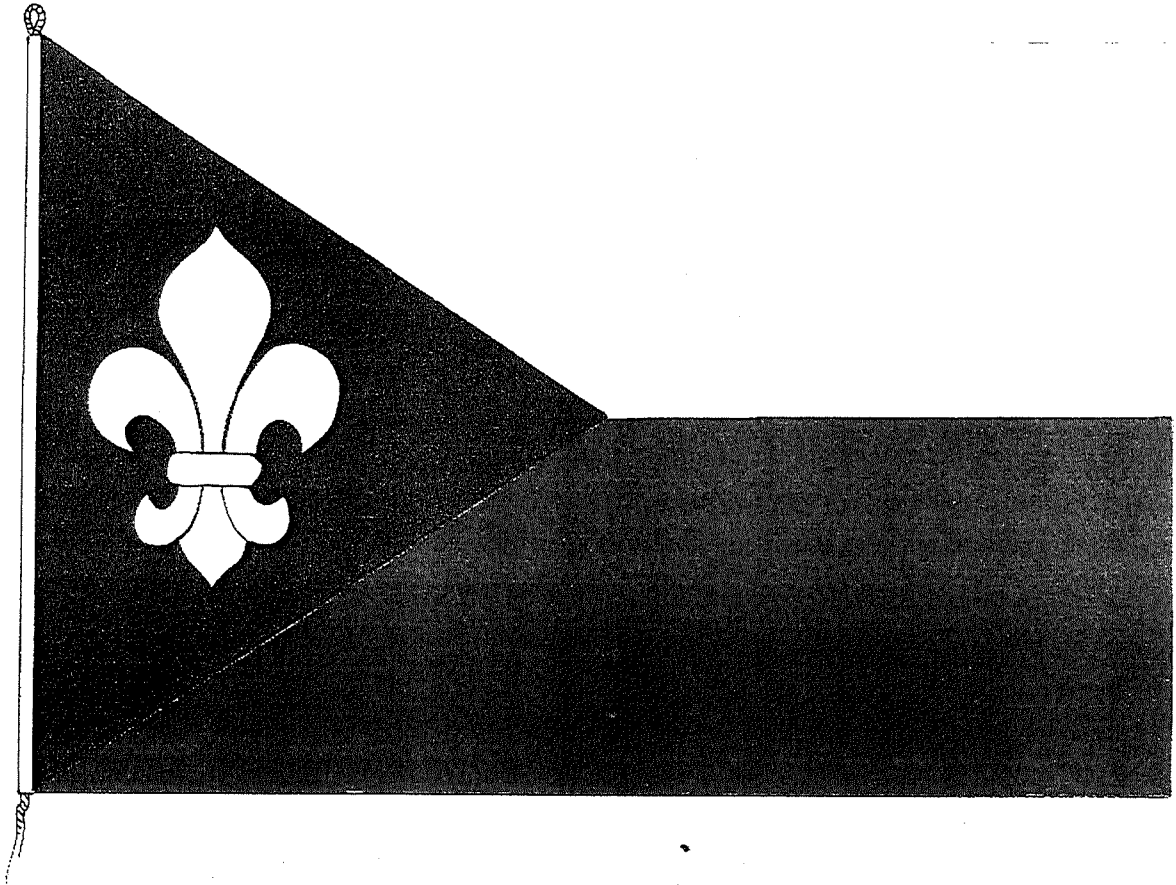

Omschrijving: twee banen, wit en rood, met een groene broekingdriehoek, waarvan de punt reikt tot $1/2$ van de lengte van de vlag, waarop een witte lelie, waarvan de hoogte gelijk is aan $1/2$ van de hoogte van de vlag.

Raadsbesluit: 8 juni 1999

Advies H.R.v.A.: 30 maart 1999, nr. 99/40-7

Omschrijving: twee banen, wit en rood, met een groene
broekingdriehoek, waarvan de punt reikt
tot $1/2$ van de lengte van de vlag, waarop
een witte lelie, waarvan de hoogte gelijk
is aan $1/2$ van de hoogte van de vlag.

Raadsbesluit: 8 juni 1999

Advies H.R.v.A.: 30 maart 1999, nr. 99/40-7

COMMISSIE DOET VOORSTELLEN

Nieuwe vlaggen Zundert en Rucphen?

RUCPHEN/ZUNDERT – Als het aan de Noordbrabantse Commissie voor Wapen- en Vlaggenkunde ligt, krijgen Rucphen en Zundert snel een nieuwe vlag. Bovendien krijgt Zundert óók een nieuw gemeentewapen. De voorstellen van de Commissie zijn onlangs door de post in de gemeentehuizen bezorgd.

De Noordbrabantse Commissie voor Wapen- en Vlaggenkunde, die twee jaar geleden werd opgericht door de Stichting Brabants Heem, nam alle wapens en vlaggen onder de loep van de 59 Brabantse gemeenten met tienduizend inwoners of meer.

Volgens het commissielid W.A. van Ham uit Bergen op Zoom, die daar gemeente-archivaris is: „Omdat deze gemeenten zeker blijven bestaan. Gemeenten met minder inwoners lopen het risico in de toekomst bij een gemeentelijke herindeling opgeheven te worden. Daarom zouden die gemeentebesturen hun plaatselijke herkenningstekens dan nog veranderen?”

In Noord-Brabant moet er volgens de Commissie heel wat gesleuteld worden aan de wapens en vlaggen. Van Ham: „Er zijn maar liefst 27 gemeenten waarvan het wapen niet deugt. Van 32 gemeenten vinden we dat die met veel mooiere vlaggen voor de dag kunnen komen.”

Het wapen van Rucphen is volgens de Commissie in orde. Dit is niet verwonderlijk, want het kreeg pas twee jaar geleden zijn huidige vorm. Wél fout is het wapen van Zundert, aldus de onderzoekers. Die vinden ook de vlaggen van Zundert én Rucphen niet goed.

De vlag van Rucphen be-

nietszeggend. 'Nietszeggende vlaggen, die slechts banen vertonen, dienen te worden vervangen,' aldus de commissie in het rapport.

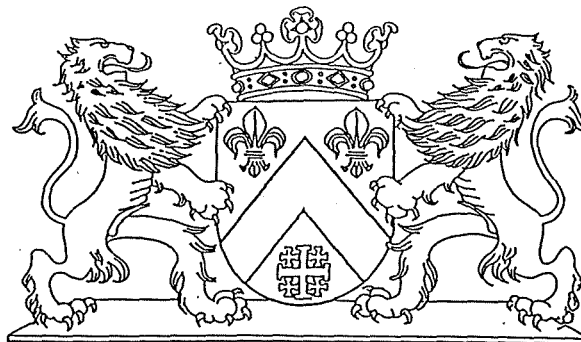
Voorgesteld wordt om op de huidige vlag een wit malieënkruis te zetten. Malieën zijn in de wapenkunde uitgesneden ruiten. De malieën staan ook op het gemeentewapen. Voorgesteld wordt nu om vijf 'malieën' aaneen te leggen, zodat een kruis ontstaat. De vijf malieën symboliseren dat de vijf dorpen Rucphen, Schijf, Sint-Willebrord, Sprundel en Zegge samen één gemeente vormen.

Zundert

Wat is er mis met de vlag van Zundert, die naar een ontwerp van de Hoge Raad van Adel op 25 januari 1962 door de gemeenteraad werd vastgesteld? Die is volgens de Noordbrabantse Commissie voor Wapen- en Vlaggenkunde helemaal verkeerd. In de eerste plaats omdat ze vierkant is.

Een vlag behoort rechthoekig te zijn. In de tweede plaats heeft de Zundertse vlag de verkeerde kleuren. Dat komt omdat óók het gemeentewapen helemaal verkeerd is ingekleurd.

Zundert werd op 16 juli 1817 door de Hoge Raad van Adel bevestigd in het gebruik van zijn wapen. De term 'bevestigd' duidt erop dat het wapen

• Het wapen van Zundert zoals hij zou moeten worden.

voor die tijd ook al werd gebruikt. Met dat gebruik viel het echter wel mee, want het Zundertse gemeentebestuur was destijds de wapenkleuren vergeten. Die werden toen door de Hoge Raad van Adel er zelf goud (geel) en azuur (blauw) ingekleurd. Dat waren de kleuren uit het Nederlandse Rijkswapen en werden koningskleuren genoemd. Op het Zundertse wapen dat door twee leeuwen wordt vastgehouden, staat een gele keper. Aan de bovenkant van het wapen staat in elke hoek één lillie. Onder de keper staat een geel Jerusalemkruis. Dat is een groot kruis met afgeplatte armen. Tussen de armen van dit kruis staat telkens een kleinere uitvoering van dit kruis.

Burgemeester Rijsbergen voert een soortgelijk wapen. Op de plaats van het Jerusalemkruis heeft Rijsbergen echter een derde lillie. De gelijkenis tussen beide wapens is

niet toevallig, want de geschiedenis van beide plaatsen is nauw met elkaar verweven.

Rijsbergen ontdekte in 1985 de juiste kleuren en paste onmiddellijk zijn wapen aan. Van Ham: "Beide wapens zijn gebaseerd op het familiewapen van van Aarschot-Schoonhoven. Dit is in rood drie zilveren lilies. Dit geslacht bezat aan het einde van de vijftiende eeuw Zundert-Hertog. Over het wapen van Schoonhoven heen stond een groene keper. Die is hoogstwaarschijnlijk ontleend aan het wapen van de abdijs van Tongerlo. Die bezat de patroonsrechten en tienden van Klein-Zundert."

Een afbeelding en een beschrijving van het wapen dat Zundert eigenlijk mag voeren, werd teruggevonden in het boek 'Beschrijving der stad en lande' dat in 1744 in Den Haag werd geschreven door Th.E. va Goor. De heraldische

(wapenkundig) omschrijving van dit wapen is: "In zilver een keper van sinopel (groen), vergezeld boven van twee lilies en beneden van een krukkenkruis (Jerusalemkruis), begeleid, tussen de armen, van vier krukkenkruisjes, alles van keel (rood). Het schild is gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en tweemaal drie parels en ter weerszijden gehouden door een leeuw van goud, getongd en genageld van keel (rood)."

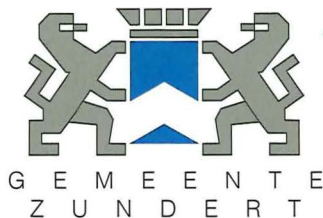
De vlag die mooi van dit wapen kan worden afgeleid, bestaat uit een wit veld met een gelijkbenige groene driehoek die als het ware 'wijst' naar het rode Jerusalemkruis dat op het uitwaaiende deel staat. Het model sluit volgens de Noordbrabantse Commissie goed aan bij dat van buurgemeente Rijsbergen, waarmee Zundert in het verleden veel gemeen had.

Een wapen is het symbool van de gemeente als bestuurlijke instelling. Strikt genomen mag het niet door de burgerij worden gebruikt. Die mag wel zonder enigerlei beperkingen de gemeentevlag uitsteken.

Een verandering van het wapen moet het gemeentebestuur bij de koningin aanvragen. Het is vrijwel zeker dat die positief adviseert. De vlag kan wél zelfstandig door de gemeenteraad worden veranderd. Het zal van de politieke wil afhangen of Rucphen en Zundert binnenkort nieuwe symbolen krijgen.

De Gazet
Jaargang: 20; nr.
31.5.1989

WUH

bestaande uit de kernen:
Achtmaal, Klein Zundert, Rijsbergen, Wernhout, Zundert

Dr. W.A. van Ham
Noordsingel 140
4611 SJ Bergen op Zoom

Uw brief van : 20 juni 2007
Uw nummer :
Ons nummer : 2007/6520
Bron :
Beh. Ambt. : Marjan Kuijper
Locatie : Markt 1
Doorkiesnr. : 076-599 57 27

Zundert, 12 juli 2007
Datum verzending: 17 JULI 2007

Onderwerp : Wapen en vlag van de gemeente Zundert

Geachte heer van Ham,

Hartelijk dank voor uw brief van 20 juni jl. waarin u ons een aantal vragen stelt over het gemeentewapen van Zundert en de gemeentevlag. Hierbij laten wij u graag het volgende weten:

Waar bevindt zich het wapendiploma van de gemeente

Het ingelijste wapendiploma hangt in de trouwzaal van ons gemeentehuis, Markt 1 te Zundert.

Wordt het wapen geregeld gebruikt?

Ja, wij gebruiken het gemeentewapen regelmatig. Het wapen is, om te blijven voldoen aan de (gebruiks)eisen van deze tijd, onlangs zelfs geheel opnieuw geïllustreerd. De gemeente Zundert hanteert voor de gebruikelijke correspondentie briefpapier waarop het wapen in gestileerde vorm is afgebeeld (zie hierboven). In een aantal gevallen wordt speciaal briefpapier met daarop het officiële wapen gebruikt. Verder hanteren wij het gemeentewapen in geval van bijzondere gebeurtenissen: zo staat het wapen op de toespraken van het college en op een aantal relatiegeschenken. Er is geen kunstwerk of iets dergelijks ontwikkeld.

Voorschriften

De gemeente Zundert heeft vooralsnog geen voorschriften ontwikkeld tegen misbruik van het wapen. Er hebben zich in de gemeente tot dusver geen gevallen van misbruik voorgedaan.

Bezoekadressen:	Markt 1, 4881 CN Zundert fax 076 - 599 56 66	Bredaseweg 2, 4881 DE Zundert	Centraal tel. nr. 076 - 599 56 00
Correspondentie-adres:	Postbus 10.001, 4880 GA Zundert	E-mail: gemeente@zundert.nl	Website: www.zundert.nl
Kantooruren:	Bezoek- en openingstijden publiek ma. t/m vr. 09.00 uur tot 12.30 uur, telefonisch bereikbaar ma. t/m do. 08.30 uur tot 17.00 uur en op vr. van 08.30 uur tot 12.30 uur		
Bank:	Postbank: 825.122 - ABN/AMRO: 47.26.01.466 - Rabo: 17.06.117.009.		

Gemeentevlag

Het raadsbesluit aangaande de gemeentevlag bevindt zich in ons (dynamisch) gemeentearchief. Het raadsbesluit dateert van 8 juni 1999.

Gebruik van de vlag

De officiële gemeentevlag (dus niet met het logo) wordt nog geregeld gebruikt, met name bij evenementen en officiële gelegenheden. De vlag is niet permanent gehesen, maar bij bijzondere gebeurtenissen, zoals bij gelegenheden aangaande het Koninklijk Huis, herdenkingen en dergelijke, gebeurt dit wel.

Voorschriften voor de vlag

De gemeente Zundert heeft vooralsnog geen voorschriften ontwikkeld tegen misbruik van de gemeentevlag. Er zijn bij ons ook geen bijzondere situaties bekend.

Hopelijk hebben wij u hiermee voldoende geïnformeerd.

Wij wensen u veel succes met de totstandkoming van het jaarboek van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Stad en Land van Breda 'de Oranjeboom'.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Zundert,
de secretaris, de burgemeester,

mr. P.B.J.M. Thomassen

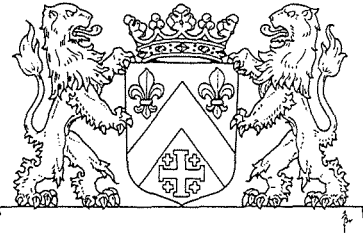
L.C. Poppe-de Looff

OVERHEIDSHERALDIEK

Het wapen van de nieuwe gemeente Zundert

Met ingang van 1 januari 1997 is een nieuwe gemeente Zundert ontstaan uit de oude gemeenten Zundert en Rijsbergen. Beide gemeenten voerden vóór 1800 een grotendeels identiek wapen, die in 1816 beide bevestigd werden in de rijkskleuren. De historische kleuren (zilver op rood) werden voor Rijsbergen in 1985 hersteld; de groene keper werd evenwel op advies van de Hoge Raad van Adel zilver om 'kleur op kleur' te vermijden.

De nieuwe gemeente koos voor het wapen van Zundert in de kleuren van dat van Rijsbergen, maar om de groene keper te kunnen herstellen, werden kleur (rood) en metaal (zilver) verwisseld. Het resultaat werd bij Koninklijk Besluit van 20 juni 2000, nr. 00.000395 verleend en kreeg als omschrijving: "In zilver een keper van sinopel, vergezeld boven van twee lelies en beneden van een Jeruzalemskruis, alles van keel. Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee maal drie parels en gehouden door twee leeuwen van goud, getongd en genageld van keel."

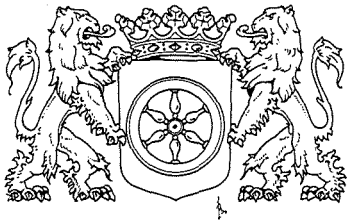

Mr. O. SCHUTTE

Het wapen van de nieuwe gemeente Heusden

Per 1 januari 1997 werden de gemeenten Drunen, Heusden en Vlijmen samengevoegd tot een nieuwe gemeente Heusden. De gemeente wilde het oude wapen van Heusden continueren, maar stelde twee schildhouders voor, die reeds voorkomen op de titelpagina van Jacobus van Oudenhoven, 'Beschryvinge der stad Heusden, Amsterdam' uit 1743.

Bij Koninklijk Besluit van 20 juni 2000, nr. 00.001159, werd aan de gemeente een wapen verleend met als omschrijving: "In goud een rad van keel. Het schild gedekt met een gouden kroon van vijf bladeren en ter weerszijden gehouden door een leeuw van goud, getongd en genageld van keel."

Mr. O. SCHUTTE

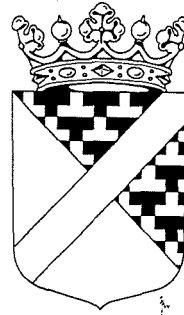
Het wapen van het nieuwe waterschap Reest en Wieden

Het nieuwe waterschap Reest en Wieden is op 1 januari 2000 ontstaan uit een fusie van de waterschappen Meppelerdiep, Wold en Wieden, delen van het Waterschap Groot Salland (dat een gedeelte van de taken van het Zuiveringsschap West-Overijssel had overgenomen) en het Zuiveringsschap Drenthe. Het nieuwe waterschap heeft tot taak zorg te dragen voor de waterkwaliteit, de waterkering en de vaarwegen in West-Drenthe en Noordwest-Overijssel.

Vershillende van deze onderdelen waren in het bezit van een eigen wapen: het waterschap Meppelerdiep bij Koninklijk Besluit van 10 november 1994, nr. 94.007797 (zie De Ned. Leeuw 113 (1996), kol. 104), het waterschap Wold en Wieden bij Koninklijk Besluit van 30 januari 1995, nr. 95.000737 (zie De Ned. Leeuw 113 (1996), kol. 215), het Zuiveringsschap Drenthe bij Koninklijk Besluit van 18 december 1972, nr. 6 (zie De Ned. Leeuw 90 (1973), kol. 12) en het Zuiveringsschap West-Overijssel bij Koninklijk Besluit van 25 mei 1973, nr. 17 (zie De Ned. Leeuw 90 (1973), kol. 121). De beide laatste wapens waren ontworpen door Mr. G. A. Bontekoe. Een groot deel van diens ontwerpen betrof waterschapswapens. Aangezien er de laatste decennia grote waterstaatkundige concentraties hebben plaatsgehad, is een belangrijk deel

van de door hem ontworpen wapens, vaak herkenbaar van zijn hand meer in gebruik. Dat geldt dus ook voor hermelijn en 'gekrukt' (oorkrukkenvair genoemd) om hoog- en laagveen weer te geven, geïntroduceerd had.

Aangezien de boven vermelde wapens een groot aantal heraldische elementen bevatten, was het niet mogelijk deze in één nieuw wapen te verwerken. Gekozen werd daarom voor het representeren van het gebied: het Drentse hoogveen en het Overijsselse weidegrondwaterlopen, waarvan een groot deel van noord naar zuidwest loopt.

Bij Koninklijk Besluit van 20 juni 2000, nr. 00.001334, werd aan het Waterschap Reest en Wieden een wapen verleend met als omschrijving: "Geschilderd; I gekrukt van sabel en zilver; II sinopel; over alles heen een linkerschuinbaand van zilver. Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee parels."

Mr. O. Sc

Het wapen van de basiliek van St. Petrus te Boxmeer

De parochiekerk van Boxmeer, Petruskerk, kreeg de waardigheid 'basilica minor' op 25 oktober 1998. De wapenverbetering volgde bij Koninklijk Besluit van 20 juni 2000, nr. 00.001159.

De directe aanleiding voor de wapenverbetering was dat 600 jaar geleden het waterschap de Heilig Bloedwonder plaatste in één van de voorgangers van de

St. Petruskerk. De toenmalige mis-celebrerende pastoor twijfelde aan de gedaanteverwisseling van brood en wijn in het lichaam en bloed van Christus tijdens de consecratie. De kelk liep daardoor toen over door het bloed op het altaar. Dit altaar is nu terrechtvaardig. Dit altaar is nu een reliëfschrijn geplaatst en is nog steeds een jaarlijks middelpunt van een plechtige processie twee weken na Pinksteren. De reliëfschrijn is opgesteld bij de ingang van de St. Petruskerk in de Heilig Bloedwonder.

Het basiliekwapen verwijst zowel naar St. Petrus, de patroonheilige van de kerk, als naar het Heilig Bloedwonder. De omschrijving van het wapen luidt als volgt: "Doorsneden; I in sabel, schuinsgekruist, een conca van goud, waarvan het scherm gebaand van goud en keel, met van hetzelfde, om en om, gevoerd van goud, en een tintinnabulum van goud, waarin een klokje van zilver; II gedeeld; a in goud, schuinsgekruist, twee sleutels, boven vergezeld van een kelk, alles van keel; b in keel een bok van goud. Devies: JAWEH IS MIJN GOD in zwarte letters op een wit lint."

Bij de overwegingen voor het basiliekwapen was de keuze voor de sleutels van St. Petrus en de kelk die Boxmeer reeds bekendheid heeft gegeven. Fraai ware het echter geweest geweest te zijn zowel de kelk als de sleutels van metaal waren op een veld van keel te had een meerwaarde gegeven aan deze symboliek. Ter wille van het contrast met het gemeentewapen moest hier helaas van afgezien worden. Een optie om een kleurwijziging van het gemeentewapen (een rood op een goud veld), een verwijzing waarbij de essentie van het gemeentewapen behouden bleef bleef geen haalbare kaart.

Het wapen van Boxmeer is afkomstig van een schependomein van de hoge heerlijkheid Boxmeer uit 1377. De schepenen van Boxmeer bleef daarmede tot 1810. In 1815 maakte de toenmalige burgemeester van het feit dat de bok op een veld van keel stond; deze constatering werd een monochroom zegel lijkt mij een flinterdunne historische rede de toenmalige kleurkeuze.

Het basiliekwapen staat niet alleen afgebeeld op de buitenzijde van de basiliek doch tevens op één der volants van het

omschrijving	datum	aan	van	aan	van
bespreking					
30 maart 1999					
99/1468 - 20/13 BZL/scar Raad 27/1999 8 juni					

30 maart 1999

nr. 99/40-7

onderwerp: Gemeentevlag

bijlagen: 1

In nader antwoord op Uw brief van 10 februari 1999 heeft de Hoge Raad van Adel de eer U het volgende mede te delen.

U tekent bezwaar aan tegen de kleur wit in het ontwerp voor een vlag van de Noordbrabantse Commissie. Deze kleur is echter moeilijk te vervangen en gezien het wapen ook de meest voor de hand liggende. Aan Uw bezwaren kan wellicht toch worden tegemoet gekomen door de rol van de kleur wit minder overheersend te maken. De Raad zou U daartoe een ontwerp volgens bijgaande schets willen voorleggen.

In dit ontwerp staan de twee banen voor het feit dat er twee samenstellende gemeenten zijn en representeert de witte baan de nieuwe en de rode baan de vroegere wapenveldkleur. De groene broekingdriehoek met de lelie vormt het verbindende element.

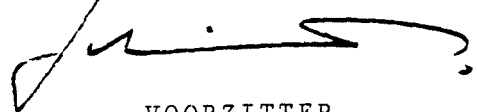
Een driehoek verdient de voorkeur boven een keper omdat er dan voldoende ruimte is om een figuur aan de broekzijde (stokzijde) te plaatsen, hetgeen een meer geëigende positie is dan aan de vluchtzijde. De lelie komt in de wapens van beide opgeheven gemeenten voor en is mooier dan het Jeruzalemskruis, maar kan desgewenst door laatstgenoemde figuur worden vervangen.

Deze vlag wordt, volgens de door de Raad gehanteerde terminologie, omschreven als volgt:

twee banen, wit en rood, met een groene broekingdriehoek, waarvan de punt reikt tot 1/2 van de lengte van de vlag, waarop een witte lelie, waarvan de hoogte gelijk is aan 1/2 van de hoogte van de vlag (of: waarop een wit Jeruzalemskruis, waarvan de hoogte gelijk is aan 1/3 van de hoogte van de vlag).

De Raad zal te zijner tijd gaarne een afschrift ontvangen van het besluit van de raad van Uw gemeente waarbij de vlag wordt vastgesteld en van het voorstel daartoe.

DE HOGE RAAD VAN ADEL,

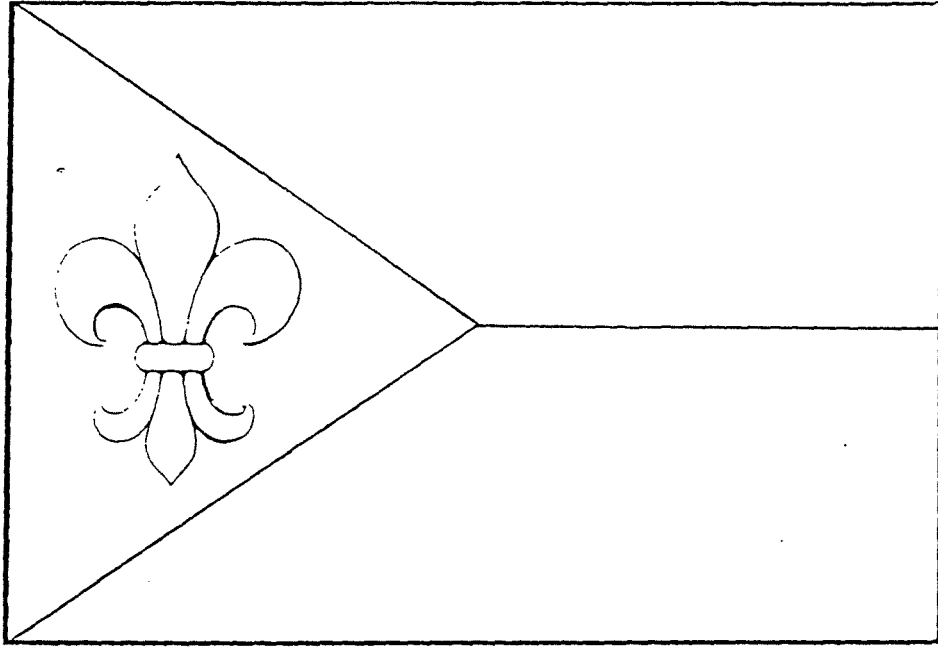

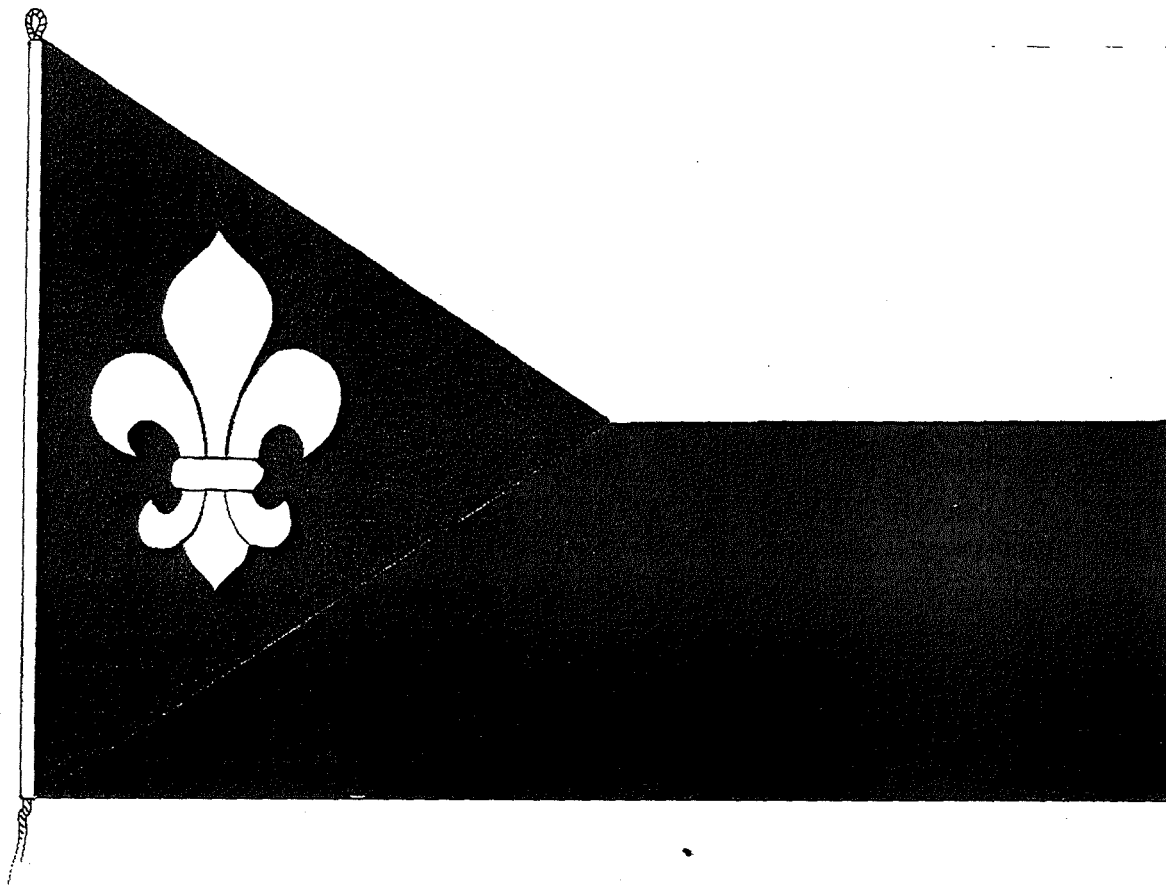
VOORZITTER,

SECRETARIS.

burgemeester en wethouders
van de gemeente
indert

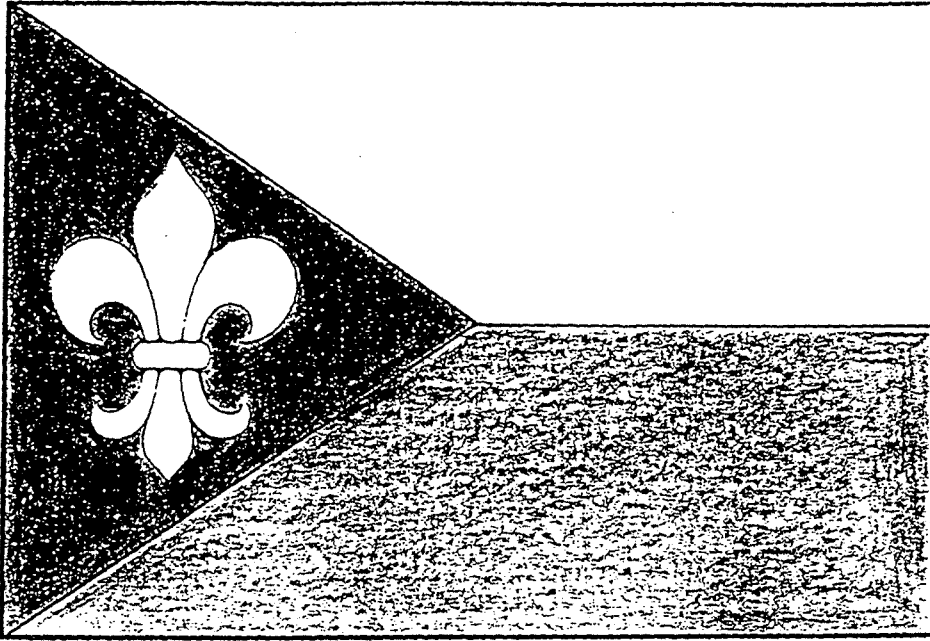
Omschrijving: twee banen, wit en rood, met een groene
broekingdriehoek, waarvan de punt reikt
tot 1/2 van de lengte van de vlag, waarop
een witte lelie, waarvan de hoogte gelijk
is aan 1/2 van de hoogte van de vlag.

Raadsbesluit: 8 juni 1999

Advies H.R.v.A.: 30 maart 1999, nr. 99/40-7

HOGHE RAAD VAN ADEL

T. H. L. S. E. N

